

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1975-1976

21 OCTOBRE 1975

Proposition de loi accordant le droit à une pension de retraite anticipée non réduite aux travailleurs indépendants touchés par une expropriation.

(Déposée par M. Van der Aa et consorts)

DEVELOPPEMENTS

Les expropriations pour cause d'utilité publique sont de plus en plus nombreuses. Cette augmentation a pour causes l'extension rapide du réseau routier, l'aménagement de nouveaux terrains industriels, de zones de récréation et de terrains de sport, les mesures de protection de la nature, les extensions portuaires, la multiplication constante des équipements collectifs, etc.

Ces expropriations créent des problèmes très graves, surtout pour les travailleurs indépendants et les agriculteurs qui se voient priver de leurs bâtiments d'exploitation ou de leurs terres de culture.

L'administration expropriatrice a le devoir de dédommager équitablement et intégralement les expropriés, non seulement pour la valeur des biens qu'ils doivent céder, mais aussi pour la perte totale ou partielle de revenus qui leur est causée.

Ce sont surtout les personnes âgées qui se trouvent gravement affectées dans leurs intérêts.

Les travailleurs indépendants ayant atteint un âge de 60 à 65 ans au moment de l'expropriation n'ont souvent plus la possibilité d'aller s'établir ailleurs, essentiellement parce qu'il ne leur reste que peu d'années pour exercer leur activité.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1975-1976

21 OKTOBER 1975

Voorstel van wet tot toekenning van het recht op onverminderd vervroegd rustpensioen aan zelfstandigen die door een onteigening worden getroffen.

(Ingediend door de heer Van der Aa c.s.)

TOELICHTING

Het aantal onteigeningen ten algemeen nutte stijgt voortdurend. Deze toename wordt veroorzaakt door een snelle uitbreiding van het wegennet, de aanleg van nieuwe industrieerreinen, recreatiegebieden en sportterreinen, de beschermingsmaatregelen inzake landschapszorg, havenuitbreidingen, de toename van steeds meer voorzieningen, bestemd voor openbaar nut, enz.

Deze onteigeningen veroorzaken zeer ernstige problemen, vooral voor de zelfstandigen en landbouwers van wie de bedrijfsgebouwen en/of uitbatingsgronden worden ingenomen.

Het bestuur dat onteigent heeft de plicht deze getroffenen billijk en volledig schadeloos te stellen, niet enkel voor de waarde van de onteigende goederen doch ook voor de veroorzaakte gehele of gedeeltelijke derving van inkomsten.

Vooral degenen die een gevorderde leeftijd bereikt hebben worden het ergste getroffen door de onteigeningen.

Het is voor de zelfstandigen die, op het ogenblik van de onteigening, een leeftijd hebben tussen de 60 en 65 jaar in vele gevallen niet meer mogelijk zich elders opnieuw als zelfstandige te vestigen, vooral gezien de weinige jaren die zij nog voor de boeg hebben als actief zelfstandige.

Ces expropriés sont beaucoup plus fortement lésés que les plus jeunes et, dans ces conditions, la plupart d'entre eux se voient contraints de demander leur mise à la pension anticipée. Mais d'autre part, cela a pour conséquence que, leur vie durant, ils ne bénéficieront que d'une pension réduite de 5 p.c. par année d'anticipation.

Etant donné que ces personnes ne se seront trouvées en pareille situation qu'à leur corps défendant, l'administration expropriatrice a le devoir de limiter autant que possible la perte financière qu'elles subissent.

La présente proposition de loi vise à accorder à ceux dont les biens sont expropriés alors qu'ils ont atteint l'âge de 60 ans au moins pour les hommes et de 55 ans au moins pour les femmes, et qui souhaitent obtenir une pension de retraite anticipée, les mêmes avantages que ceux auxquels peuvent prétendre les bénéficiaires d'un statut de reconnaissance nationale (arrêté royal du 27 juin 1969).

Ainsi donc, le coefficient de réduction du montant de la pension prévu en fonction de l'âge ne serait pas appliqué pour les expropriés qui demanderaient leur mise à la retraite à partir de l'âge de 60 ans pour les hommes ou de 55 ans pour les femmes.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

L'article 3, § 1er, de l'arrêté royal n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants est complété par un 4e alinéa, libellé comme suit :

« Cette réduction n'est pas applicable au montant de la pension des travailleurs indépendants touchés par une expropriation pour cause d'utilité publique qui, de ce fait, ne peuvent plus exercer leur activité professionnelle d'indépendant sans transfert de leur exploitation ou entreprise commerciale en un autre lieu et qui, au moment de l'expropriation, ont atteint l'âge de 60 ans au moins pour les hommes et de 55 ans au moins pour les femmes. »

ART. 2

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Deze onteigenden worden veel zwaarder getroffen dan hun jongere lotgenoten en zijn, in de gegeven omstandigheden, meestal genoodzaakt het rustpensioen vervroegd aan te vragen. Dit heeft echter tot gevolg dat zij een pensioenbedrag ontvangen dat, gedurende gans de verdere levensduur, verminderd wordt met 5 pct. per vervroegingsjaar.

Vermits deze getroffenen noodgedwongen in deze situatie terecht komen heeft het bestuur dat onteigent de plicht het financieel verlies voor deze onteigenden tot een minimum te beperken.

Dit voorstel van wet beoogt aan degenen die onteigend worden op het ogenblik dat ze een leeftijd bereikt hebben van minstens 60 jaar voor mannen en 55 jaar voor vrouwen, en die wensen te genieten van een vervroegd rustpensioen, dezelfde voordelen toe te kennen als die waarop de begunstigden met een statuut van nationale erkentelijkheid (koninklijk besluit van 27 juni 1969) aanspraak kunnen maken.

Hierdoor zou geen verminderingsscoëfficiënt op het pensioenbedrag worden toegepast volgens de bereikte leeftijd, voor onteigenden die hun rustpensioen aanvragen, hetzij vanaf de leeftijd van 60 jaar of later voor mannen, hetzij vanaf de leeftijd van 55 jaar of later voor vrouwen.

M. VAN DER AA.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

Artikel 3, § 1, van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen wordt aangevuld met een vierde lid luidende :

« Deze vermindering is niet toepasselijk op het pensioenbedrag van zelfstandigen die door een onteigening ten algemeen nutte getroffen worden, hierdoor hun zelfstandige beroepsbedrijvigheid niet meer kunnen uitoefenen zonder hervestiging van hun bedrijf of handelszaak op een andere plaats en, op het ogenblik van de onteigening, een leeftijd hebben bereikt van ten minste 60 jaar voor mannen en 55 jaar voor vrouwen. »

ART. 2

Deze wet treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

M. VAN DER AA.

F. DE BOND'T.

C. DE CLERCQ.

J. VAN GEEL.